

Gondozás

Ha van rá mód, heti egy-két alkalommal sétáltassuk meg a lakásban vagy egy jól zárt kertrészben, verandán.

A leguán sok türelemmel nagyon kezessé válhat, így a gondozása és az egészsége ellenőrzése (vedlés, élősködők vizsgálata, stb.) is könnyebb. Ezt legjobb a kézből etetéssel kezdeni. Mindig csendesesen, nyugodt és lassú mozdulatokkal mozogjunk körülötte!

Ne engedjük, hogy idegenek vagy gyerekek játszanak vele, főleg a kicsikkel ne! Óvjuk őket a kutyával, macskával és egyéb háziállattal való találkozástól is!

Mindig mossunk kezet, miután a kezünkbe vettük az állatot vagy hozzáértünk bármihez a terráriumában, mert a hüllők hordozói lehetnek a szalmanellának!

Hosszabb szállításkor jól jön egy doboz vagy egy letakart ketrec. Lehetőleg légkondicionált (nyáron) vagy fűtött (télen) autóban utaztassuk! Este, éjjel vagy hajnalban menjünk és a lehető legkevesebbszer álljunk meg! Kézi szállításnál télen meleg, nyáron hideg-langyos vízzel töltött akkukkal tartsuk kellő hőfokon az utazótáskát vagy tartót.

Ha étvágytalan, bágyadt, vagy más gyanús jelek mutatkoznak, hívjunk állatorvost!

Teendők

Naponta:

Etetés, hőmérséklet és páratartalom ellenőrzése, a nagyobb szennyeződések eltávolítása, a fürdővíz teljes vagy részbeni cseréje szennyezettség szerint, az állat megfigyelése (van-e rajt sérülés, hogyan viselkedik, jó-e az étvágya, vedlés rendben megy-e, stb.)

Hetente:

Pucoljuk meg a berendezést, az üvegfelületeket töröljük át nedves ruhával; komolyabb szennyeződéshez környezetbarát tisztítót/fertőtlenítőt használjuk (Ecover, Almawin, Frosch)

Kéthavonta:

Súly és hossz mérés, aljzat csere (ha földet vagy hasonló talajt használunk)

Szaporodás

A természetben a száraz évszakban szaporodnak. A vemhes nőstény étvágya az első 5-6 hétben megnő, majd tojásrakás előtt 2 héttel lecsökken. Átlag 20-40 tojást rak, befedi őket, s magukra hagyja. A terráriumba kell egy láda, ami legalább 50 cm mély, és 3 rész tőzeg és 1 rész nedves homokkal van feltöltve. Ha nincs ilyen tojásrakó helye, a tojásokat visszatartja, amibe belehalhat! A tojások keltetésével inkább csak tapasztalt tenyésztők próbálkozzanak!

Leguánokról és más gyíkokról információ az interneten: <http://webterrarium.uw.hu>, <http://tarsallatok.hu>, leguános fórum: <http://forum.sg.hu/forum.php3?azonosito=iguanainfo>

A KROKODIL ZOO honlapja: www.krokodilzoo.hu

ZÖLD LEGUÁN

Iguana iguana

A zöld leguán (Green iguana) egy nagy termetű gyík. A törzsalak (*Iguana iguana iguana*) hazája Brazília, Kolumbia, Peru, Ecuador, Panama és Costa Rica déli része. Alfaja a Szigeti leguán (*Iguana iguana rhinolopha*), ami kis szarvacskát visel az orra hegyén, és Costa Rica északi része, Honduras, Mexikó, Nicaragua az otthona. Élőhelyei változatosak, de fák és sűrű növényzet között érzi magát legjobban, vízparti esőerdőkben, vagy akár a Közép-Amerikai nagyvárosok öntözött parkjaiban.

Testének kétharmadát az oldalról lapított fark teszi ki, amit fegyverként is használ. Apró fogai az állkapocs-csont belső oldalán helyezkednek el. Nagy toroklebenyt visel, és a fejtől a fark végéig tüskés taraj fut a gerinc vonalában. Lábai erőteljesek, hosszú ujjakkal és karmokkal, mindegyik lábán 5 ujjal. Ügyesen mozog az ágak között, és jó úszó.

Szerencsére minden legálisan exportált állat átesik egy kötelező orvosi vizsgálaton, és kiszűrjük a beteg egyedeket. A kicsik jó körülmények között pár év alatt megnőnek, ezért állandóan vedlenek. A zöld leguán tartásához CITES engedély szükséges.

Fiú vagy lány?

A hím háttaraja magasabb, toroklebenye és feje méretesebb és a fark töve vastagabb. Agresszív, domináns hím mellett élő más hím néha nősténynek álcázza magát.

Egyedül, párban vagy csapatban?

Szeretik a társaságot, lehet párban vagy kis csoportban tartani. Kifejlett egyedeket együtt tarthatunk más, hasonló életért igénylő, nyugodt, kicsi és nem agresszív fajokkal: doboz teknős (*Terrapene*), szenes teknős, pirosszemű levelibéka, törpe karmosbéka, makibéka.

Mekkorára nő? Meddig él?

Egy kifejlett zöld leguán testhossza általában 1,5 méter körül van, maximum 2 méter. Megfelelő tartás mellett 15-20 évig is élhet.

Terrárium zöld leguánnak

Mekkora és milyen?

A kicsik, amíg el nem érik a fél méter hosszú tarthatók 100x60x120 cm-es terráriumban, de egy növényben levő vagy kifejlett állat (vagy pár) számára legalább egy 3-4 méter hosszú, 2 méter széles, 2 méter magas férőhely szükséges. Ha több állatot tartunk, nagyobb hely kell!

Könnyen tisztán tartható aljzatot válasszunk: ez lehet linóleum, csempe, járólap, tőzeg, levélföld. Az agyagos föld, homok vagy kavics alkalmatlan, és bélelzáródást okozhat!

A berendezés hasonlítson a természetes élőhely körülményeire. Nem hiányozhatnak a vastagabb és vékonyabb erős faágak, és valamilyen mászásra alkalmas érdes, rücskös felület, amin felkapaszkodhatnak, és kényelmesen sütkérezhetnek. Az etetőtála(ka)t rögzítsük egy fágra, mert a zöld leguán a fán eszik.

Jó gondolat pár búvóhelyeket kialakítani, ami lehet fadoboz vagy nagy műanyag cső (fával vagy linóleummal bélelve), esetleg nagy levelű növények alatt az egyik sarokban, amik levelei alatt elrejtőzhet, ha akar (ha többen vannak, ne lássák egymást folyton). A fatörzsek, és az ágas-bogas, lombos környezet sok mászási lehetőséget kínáljon, mert ez növeli az állat biztonságérzetét. A felső ágak kb. 50 centivel legyenek a lámpák alatt!

Készítsünk egy medencét, amibe az állat kényelmesen belefekhet. A víz jótékonyan hat a pára és klímaviszonyokra, és a leguánok szívesen pihennek a víz fölé hajló ágakon. A magas páratartalom érdekében rendszeresen permetezzünk vízzel – erre sokan párasító gépet használnak. Ha lehet, csendes, nyugodt helyen álljon a terrárium, mert a zavaró tényezőktől félénkek és stresszeltek lesznek.

Szabadtéri tartás

Ha kint a hőmérséklet még éjjel is 22°C fok felett van, kitehetjük őket egy tágas szabadtéri kifutóba. Ez, ha lehet, hasonlítson az eredeti élőhelyére: sekélyebb tavacska és föléhajló erős ágak vagy pallók, fű, lomb, búvóhely, szökésbiztos tetőzet és oldalfal (fából, fémről, hálóból), sziklás és árnyékos helyek. Rossz időben hozzuk be az állatokat!

Hőmérséklet, világítás

A hüllők változó testhőmérsékletű állatok, ezért a világítás és a fűtés létfontosságú. A hüllők a napfény három összetevőjét hasznosítják: az UV-A és UV-B sugárzást, az infra sugárzást vagyis a sugarak által leadott hőt. Ezek felelnek a D3 vitamin aktivizálásáért, testük ezek segítségével építi be az élelemmel felvett ásványi anyagokat és vitaminokat. A helyes étrend és a napfény hiánya csontképződési, anyagszere és keringési zavarokat okoz, ami gyakran halállal végződik. A hideg levegő, a hőmérsékletingadozás súlyos megfázást és tüdőgyulladást okoz.

A terrárium fűtésére és világítására a fiataloknak megteszi egy virágcserepbe épített izzó. A világítótest elhelyezésekor vegyük figyelembe az állat testhosszát, hogy mindenütt érje a fény és a meleg, mert a nem egyenletes testhőmérséklet súlyos keringési zavarokat, sőt akár a lábujjak, és a fark elhalásához vezethet!

A leguán trópusi állat, nappal 28-35 °C-t igényel, éjszaka 22-25 °C elég. A páratartalom ideálisan 70-90%, évszaktól függően. A víz hőmérséklete 26–28 °C legyen. Fűtésre inkább terrárium fűtőkábel használjunk, ne akvárium fűtőt, mert az könnyen eltörhet! Az állatok gyakran a vízbe ürítenek, ezért annak tisztaságáról állandóan gondoskodnunk kell.

Ehhez szükséges egy hőmérő, egy kerámia melegítő lámpa és egy szabályozható terráriumfűtő, amit éjszakára alacsonyabb fokozatra állíthatunk. Egy hüllőknek készült lámpa* (Exo-Terra, Vitalux vagy halogén lámpa) és egy vagy kettő nagyobb teljesítményű izzó vagy spotlámpa, és egy infravörös izzó is jó szolgálatot tesz. A természetes napfényt sosem tudjuk teljes mértékben helyettesíteni, ezért néha tegyük napos helyre, hogy közvetlenül érje napfény (nem üvegen, műanyagon át).

* sok állatboltban beszerezhetők speciálisan hüllőknek tervezett fényforrások: pl.: Sun Glo Spot, Sera, stb.

Etetés

A zöld leguán szigorúan **NÖVÉNYEVŐ!** Csak minimális (kb. 2-5%) állati fehérjét igényel, ez kifejlett egyedeknél hetente-kéthetente egy szöcske. Több állati fehérje vese és emésztési problémákhoz, korai halálhoz vezet. Fiataloknál és tojásrakás előtt a nőstényeknek a táplálék 5-10%-a (hetente egyszer-kétszer) lehet állati eredetű. A növényi rész 20-30%-a virágokból álljon! Egyes leguánok finnyásak, és csak kedvenceiket hajlandók megenni. Ilyenkor a kedvenc táplálékával jól keverjük össze más, kevésbé kedvelt növényeket. Ha nem eszik magától, próbáljuk kézből etetni.

Etetés: naponta vagy kétnaponta, a kicsik (30 cm alatt) adagját napi két részletben is adhatjuk.

Egy normál étkezés a következőkből áll:

1. Növényi táplálék (friss és tiszta): lombos fák levelei (pl. fűz), lóhere, lucerna, pitypang, spenót, sóska, fejes saláta, kelbimbó, káposzta, karalábé, reteklevél, százsorszép, zsálya, útilapu, szőlő és málnalevél, gyermekláncfű, sóska, karalábé levél, tyúkhúr, akácfavirág, reszelt répa, zsenge kukorica; néha banán, sárgadinnye
2. Állati táplálék (kéthetente): gerinctelenek (tücsök, sáska, csótány, szöcske, lisztkukac, viaszmosoly hernyó), jobb híján szopós egér (a leguán természetes körülmények közt nem eszik se egeret, se csirkét, se más gerincest!!!)
3. Kiegészítés: vitamin és ásványianyag pótlás (Korvimin, kalcium). Az eleséget beleforgatjuk a vitaminporba. Az adagolásnál tartsuk be a mellékelt utasításokat, mert a túladagolás is veszélyes!

Figyelem! Semmi fagyasztott táplálékot ne adjunk nekik! Egészségtelen a szárnyashús, és más gerinces állatok húsa! Ugyanez igaz a vízi állatok (hal, kagyló) húsára is! Permetezett, rovarirtóval kezelt növényt semmiképp se adjunk az állatainknak!

